

УДК 338.48-5(477)

Ольга Патрон

студентка IV курсу спеціальності «Туризм»

*Науковий керівник:***Юлія Феленчак**

д-р екон. наук, доцент,

доцент кафедри спортивного туризму,

Львівський державний університет

фізичної культури

імені Івана Боберського

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕКСТРЕМАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Екстремальний туризм є одним з найперспективніших у світі. У сучасних умовах він є прогресивним сектором туристичного ринку, який не потребує величезних витрат для організації та розвитку у порівнянні із іншими видами туризму. Для України цей вид туризму є відносно новим, однак швидко набуває популярності. У сучасних, кризових для національної туристичної галузі умовах, пов'язаних із коронавірусною пандемією та воєнними діями на території нашої держави, екстремальний туризм може завоювати національний ринок туристичних послуг і привабити туристів, що надають перевагу подоланню труднощів та небезпек під час туристичної подорожі.

Під екстремальним туризмом розуміють вид туризму, який об'єднує всі подорожі, що пов'язані з активними способами пересування і відпочинку на природі та характеризується найвищим ризиком для життя. Цей вид туризму має на меті отримання нових відчуттів, вражень, поліпшення туристом фізичної форми і досягнення результатів [4]. Екстремальний туризм часто плутають з пригодницьким чи спортивним туризмом, але це три окремі види туризму, тому необхідно чітко розрізняти ці поняття.

У сучасній науці існує значна кількість визначень екстремального туризму. Однак, на нашу думку, найбільш вдалим визначення екстремального туризму є визначення, яке запропонували Глебова А. О., Зозуля А. В., Солодовник М. О. На думку згаданих авторів, екстремальний туризм – це вид пригодницького туризму, що характеризується відвідуванням природних або штучно створених людиною об'єктів, пов'язаних із певним ступенем ризику для туриста, під час якого відбувається мобілізація фізичних та психологічних резервів людини, в результаті якого вона отримує позитивний адреналін, емоції і незабутні враження [1].

У сучасній науці сьогодні виділяють понад 100 різних видів екстремального туризму, які класифікують на водні, гірські, наземні, повітряні та екзотичні види [2].

В Україні впродовж останніх років відзначають значне зростання попиту на послуги активного та екстремального туризму. Однак, такий ріст зумовлений передусім розвитком гірськолижних видів спорту, а інші, популярні в світі види екстремального туризму, ще не отримали свого належного розвитку, що частково пояснюють недостатнім рівнем інформування туристів про наявність таких послуг.

Україна володіє значними ресурсами для організації та розвитку екстремальних видів туризму. Найбільш привабливими регіонами в цьому плані є Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська області та АР Крим. Водночас і інші регіони України мають можливості для розвитку цього виду туризму. Найбільш популярними видами екстремального туризму в нашій країні є: гірсько-пішохідний туризм та альпінізм, спелеологія, гірськолижний спорт, рафтинг та дельтапланеризм.

В Україні впродовж останніх років відбуваються позитивні зрушення щодо становлення екстремального туризму, як перспективного напрямку національної туристичної галузі: з'являються спеціалізовані туроператори, які пропонують послуги екстремального туризму, відкриваються нові об'єкти екстремального відпочинку, пункти прокату та сервісу туристичного спорядження, розширюється спеціалізована база проживання [5].

Не зважаючи на активний розвиток та значний суспільний інтерес до екстремального туризму, окрім проблем, які є характерними для усієї туристичної галузі України, його успішному розвитку перешкоджають низка специфічних проблем, зокрема: недостатній рівень сервісу у цій

сфері, недостатня інформаційна підтримка, слабка спрямованість на міжнародний ринок, недостатнє забезпечення висококваліфікованими спеціалістами-професіоналами та відповідно обладнаними територіями для занять різними видами спортивного туризму.

Для успішного розвитку екстремального туризму потрібно здійснити низку заходів, основними серед яких є такі: активна презентаційна та рекламна кампанія України за кордоном, залучення іноземних туристів, підвищення рівня вітчизняного сервісу з надання послуг у цій сфері, організація заходів з підвищення кваліфікації персоналу, розвитку інфраструктури, розроблення послуг екстремального туризму, які були б доступними більшій кількості населення, раціональне запровадження нормативно-правових документів та єдиних стандартів в сфері екстремального туризму [3].

Ключові слова: туризм, види туризму, спортивний туризм, екстремальний туризм,

Список використаних джерел

1. Глебова А. О. Сучасний стан та перспективи розвитку екстремального туризму в Україні та світі / Глебова А. О., Зозуля А. В., Солодовник М. О. // Східна Європа: Економіка, бізнес та управління. – 2017. – Вип. 6(11). – С. 3–8.
2. Кушнірук Г. Потенціал розвитку екстремального туризму в умовах глобалізації / Кушнірук Г., Чичул О. // Сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності : матеріали II Між народ. наук.-практ. конф. (7–8 жовтня 2021 р., м. Львів). – Львів : ЛДУФК, 2021.
3. Нагернюк Д. В. Особливості розвитку екстремального туризму в Україні [Електронний ресурс] / Нагернюк Д. В. – URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/96/12.pdf>.
4. Притков В. Ю. Екстремальний туризм в Україні: сучасний стан та перспектива розвитку / Притков В. Ю., Жердьов А. Є. // Географія та туризм. – 2012. – Вип. 19. – С. 44–52.
5. Сокач К. О. Еволюція та сучасні тенденції розвитку екстремального туризму [Електронний ресурс] / Сокач К. О. – URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/362648033.pdf>.